

§ 12

Delegation från stadsdelsnämnderna till funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer

Dnr. 1.2.1-511/2020

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner socialförvaltningens framtagande av delegation för socialförvaltningens inspektörer
2. Socialnämnden uppmanar samtliga stadsdelsnämnder att delegera till socialförvaltningens funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer rätten att ta del av sekretessreglerade handlingar i syfte att genomföra granskning av verksamhet

Ärendet

Stadens funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer ska granska verksamheterna ur ett brukarperspektiv med avseende på kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde. I samband med inspektörernas utvecklingsarbete har frågan lyfts om behov av förtydligande beträffande det juridiska stödet för insyn i stadsdelsförvaltningarnas individärenden, vilket är en central del i inspektörernas kvalitetsgranskningar. Bedömningen från stadsledningskontorets social- och skoljuridiska enhet är att beslut om delegation från stadsdelsnämnderna bör tas fram som underlag för inspektörernas kvalitetsgranskningar. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förslaget.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 31 juli 2020.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Justerat 2020-08-31

Ordföranden Jan Jönsson (L) vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström (V)

Vid protokollet.
Inga-Karin Mellberg
nämndsekreterare

Stockholms
stad

Handläggare
Anna Forsström
08-508 25 085
Carina Gillgren
08-508 25 611
Carolina Morales
08-508 25 146
Lotta Hedstad
08-508 25 123**Till**
Socialnämnden
2020-08-25

Delegation från stadsdelsnämnderna till funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner socialförvaltningens framtagande av delegation för socialförvaltningens inspektörer
2. Socialnämnden uppmanar samtliga stadsdelsnämnder att delegera till socialförvaltningens funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer rätten att ta del av sekretessreglerade handlingar i syfte att genomföra granskning av verksamhet

Lena Lundström Stoltz
FörvaltningschefGunilla Ekstrand
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadens funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer ska granska verksamheterna ur ett brukarperspektiv med avseende på kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde. I samband med inspektörernas utvecklingsarbete har frågan lyfts om behov av förtydligande beträffande det juridiska stödet för insyn i stadsdelsförvaltningarnas individärenden, vilket är en central del i inspektörernas kvalitetsgranskningar. Bedömningen från stadsledningskontorets social- och skoljuridiska enhet är att beslut om delegation från stadsdelsnämnderna bör tas fram som underlag för inspektörernas kvalitetsgranskningar.

Bakgrund

Funktionshinderinspektörerna och socialtjänstinspektörerna tar i granskningsarbetet bland annat del av dokumentation i individärenden. Utgångspunkten för arbetet har varit respektive funktions instruktioner. I samband med inspektörernas utvecklingsarbete har frågan om förtydligande beträffande det juridiska stödet för att ta del av stadsdelsförvaltningarnas individärenden lyfts. Bedömningen från stadsledningskontorets social- och skoljuridiska enhet är att beslut om delegation från stadsdelsnämnderna bör tas fram som underlag för inspektörernas kvalitetsgranskningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 19 augusti 2020.

Ärendet

Stadens insatser inom individ- och familjeomsorg (IoF) och funktionshinderomsorg (FH) ska vara av god och jämn kvalitet, den enskilde ska få likvärdig bedömning oavsett var i staden ärendet behandlas. Lagstiftning, kommunfullmäktiges mål, specifika nämndmål och stadens riktlinjer ska vara styrande för inspektörernas arbete. Inspektörsfunktionen är ett komplement till annan kvalitetsuppföljning och är ett verktyg för att säkerställa en god och likvärdig kvalitet i verksamheten.

Stadens funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer ska granska verksamheterna ur ett brukarperspektiv med avseende på kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde. Inspektörerna ska granska myndighetsutövningen i såväl sökta som beviljade insatser. Granskningen ska omfatta både beställare och utförare inom staden samt privata utförare som staden har avtal med. Inspektörerna ska granska hur målen i olika styrdokument tolkas och förverkligas samt granska verksamhetens förmåga att själv utvärdera sin kvalitet och sina resultat.

Då insyn i dokumentationen i individärenden är en central del i arbetet är framtagande av delegation för inspektörerna vid stadsdelsnämnderna nödvändigt som underlag för granskningsarbetet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Inspektörernas granskningar är en viktig del i den kontinuerliga kvalitetsutvecklingen inom stadens socialtjänst och är också viktiga utifrån ett likställighetsperspektiv. Insyn i dokumentationen i

individärenden är en central del i kvalitetsgranskningarna. Socialförvaltningen föreslår utifrån det att nämnden godkänner socialförvaltningens förslag om framtagande av delegation för inspektörerna vid stadsdelsnämnderna.

Bilagor

1. Instruktion för funktionshinderinspektörerna KF/KS 2007:8
2. Instruktion för socialtjänstinspektörerna SAN 3.1-0058/2010

Instruktion för funktionshinderinspektörer

Kommunstyrelsens beslut den 2 maj 2007
(PM 2007:73)

§ 1. Verksamhetens mål och inriktning

Verksamheten syftar till att säkra kvaliteten i stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Inspektörernas granskning ska ha ett generellt brukarperspektiv och vara ett komplement till annan uppföljning.

§ 2. Huvudsakliga arbetsuppgifter

Inspektören/erna ska granska beställarfunktionen och utförare inom staden, oberoende av nämnd, samt sådana privata utförare som staden har avtal med. Granskningen omfattar den verksamhet som bedrivs för personer med funktionsnedsättning som får insatser enligt socialtjänstlagen och/eller enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Missförhållanden ska omedelbart anmälas till den ansvariga nämnden.

§ 3. Organisatorisk ställning

Inspektörsfunktionen är placerad inom socialtjänstnämnden.

§ 4. Kompetenskrav

Utövare av inspektörsfunktionen ska ha adekvat högskoleutbildning och goda kunskaper om behoven hos personer med funktionsnedsättningar samt ledarerfarenhet. En av inspektörerna ska ha långvarig erfarenhet från verksamhet för personer med psykiska funktionsnedsättningar.

§ 5. Kontakter/samarbete

Inspektörerna fördelar själva arbetet inom sig. Inspektörerna ska samråda med funktionshinderombudsmannen, myndigheter med tillsynsansvar och med stadens revisorer. Inspektörerna ska samråda med äldreomsorgsinspektörerna och skolinspektörerna i gemensamma metodfrågor. Inför planeringen av kommande års inspektioner ska inspektörerna samråda med kommunstyrelsens handikappråd.

§ 6. Rapportering

När inspektionen är avslutad ska resultatet återföras till berörda enheter. Inspektionsrapport ska lämnas till berörda nämnder och deras handikappråd. Socialtjänstnämnden godkänner rapporterna och tar initiativ till spridning av goda exempel. På grundval av en sammanfattande analys av genomförda inspektioner avger inspektörerna årlig rapport till socialtjänstnämnden. Rapporten ska inlämnas till kommunstyrelsen och delges kommunstyrelsens handikappråd. Årsrapporten ska lämnas till kommunstyrelsen under februari månad påföljande år för att kunna beaktas i kommunfullmäktiges strategiska ärende i juni.

§ 7. Avgränsning

Inspektionen ska avse kvaliteten ur ett brukarperspektiv i de insatser som ges. Inspektionen avser således inte generella aspekter på handikappolitiken enligt FN:s standardregler och stadens handikappolitiska program. Generella frågor bevakas av funktionshinderombudsmannen. Den fysiska tillgängligheten i stadsmiljön tillhör inte inspektionsområdet. Däremot ska inspektörerna kunna granska tillgängligheten i den verksamhet som inspekteras.

Funktionshinderinspektörerna granskar stöd och serviceinsatser som avser alla åldersgrupper. De granskar dock inte de insatser som görs för barn med behov av särskilt stöd inom de pedagogiska verksamheterna. Dessa granskas av förskoleinspektörer, skolinspektörer, skolbarnomsorgsinspektörer och gymnasieinspektörer. De granskar inte heller den kommunala sjukvård som granskas av de medicinskt ansvariga sjuksköterskorna eller sådan äldreomsorg som granskas av äldreomsorgsinspektörerna. Gränsfall avgörs i samarbete mellan inspektörerna.

§ 8. Metoder och arbetsformer

Granskningen ska ge svar på om det stöd och den service som ges, tillgodoser det behov den enskilde har samt att insatsen ger den enskilde goda levnadsvillkor. Syftet är att säkra en god kvalitetsutveckling, förstärka likställigheten och att främja den enskildes rätt till självbestämmande och delaktighet.

Vid konstaterade brister ska inspektörerna söka klarlägga var i processen orsaken finns och föreslå åtgärder för att förhindra en upprepning.

Inspektionerna ska främst inriktas på en specifik verksamhetsform i taget inom hela staden.

De områden som, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och stadens handikappolitiska program omfattas av inspektionen är

- Den enskildes kännedom om sina rättigheter
- Kvalitet i myndighetsutövning
- Förekomsten av individuell plan

- Den enskildes inflytande
- Den enskildes självbestämmande och integritet
- Den enskildes delaktighet
 - Socialt samspel/kommunikation

- Tillgänglighet till stödinsatser
- Kontinuitet i stödinsatser
- Helhetssyn i stödinsatsernas utformning
 - Boende
 - Arbete/sysselsättning
 - Familjeliv
 - Fritiden

- Bemötande – om de funktionshindrade blir bemötta med lyhördhet och respekt
- Personalens kompetens - om det finns personal med erforderlig kompetens

Granskningen sker genom studium av verksamhetsplaner, bemanning, arbetsmetoder, kompetensutveckling, förekomsten av individuella planer samt genom intervjuer/enkäter med brukare, gode män och anhöriga.

Vid intervjuer med brukare används de metoder som utvecklats för olika målgrupper och/eller tolkar. Inspektörerna kan ta initiativ till utveckling av uppföljningsmetoder där så behövs.

Förslag till

Instruktion för socialtjänstinspektörer i Stockholm stad

1 § Verksamhetens mål och inriktning

Stadens insatser inom individ- och familjeomsorgen (IoF) ska vara av god och jämn kvalitet, den enskilde ska få likvärdig bedömning oavsett var i staden ärendet behandlas. Lagstiftning, kommunfullmäktiges mål, specifika nämndmål och stadens riktlinjer ska vara styrande för inspektörernas arbete. Insatserna inom IoF-området är dels biståndsbedömda, dels förebyggande, uppsökande och rådgivande.

2 § Huvudsakliga arbetsuppgifter

Inspektörsfunktionen är ett komplement till annan kvalitetsuppföljning och är ett verktyg för att säkerställa en god och likvärdig kvalitet i verksamheten. Förutom den kvalitetskontroll som stadsdelsnämnderna och socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden svarar för, utövar även socialstyrelsen och stadens revisorer inspektion och kontroll inom IoF-området.

Stadens socialtjänstinspektörer ska granska IoF-verksamheterna ur ett brukarperspektiv med avseende på kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde. Inspektörerna ska granska myndighetsutövningen i såväl sökta som beviljade insatser. Granskningen ska omfatta både beställare och utförare inom staden samt privata utförare som staden har avtal med. Inspektörerna ska granska hur målen i olika styrdokument tolkas och förverkligas samt granska verksamhetens förmåga att själv utvärdera sin kvalitet och sina resultat. Missförhållanden ska omedelbart anmälas till den ansvariga nämnden.

I inspektionens uppgifter ingår att granska bl.a. följande:

- Myndighetsutövningen från anmälan/ansökan till utredning, beslut och verkställighet
- Förekomst av plan för den enskilde
- Uppföljning av kvaliteten i erbjudna insatser i egen och upphandlad regi
- Tillämpning av riktlinjer och andra styrdokument
- Beaktande av helhetsperspektivet, barnperspektivet och genusperspektivet
- Samordning mellan enheter
- Tillgång till fortbildning och kompetensutveckling

- Tydlighet i organisationen så att andra myndigheter och enskilda personer hittar rätt
- Den enskildes kännedom om sina rättigheter samt inflytande
- Bemötande; lyhördhet, integritet och respekt

3 § Organisatorisk ställning

Socialtjänstinspektörerna har en fristående och oberoende ställning i förhållande till den nämnd/förvaltning som de granskar och i förhållande till beställare och utförare av insatser. Inspektörerna tillhör socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och är organisatoriskt samordnade med nämndens funktionshinderinspektörer.

4 § Kompetenskrav

Socialtjänstinspektörerna ska ha högskoleutbildning med social inriktning samt god kunskap om lagstiftning och myndighetsutövning inom IoF-området. Inspektörerna ska ha aktuell och bred erfarenhet från IoF-området och god insikt i socialpolitiken på riks-, regional och kommunal nivå. Inspektörerna ska också ha analytisk kompetens och god förmåga att kommunicera i tal och skrift samt god kännedom om stadens styrning och ledning.

5 § Kontakter/samarbete

Inspektörerna ska genom samarbete och kontakter på olika sätt hålla sig uppdaterade om utvecklingen inom IoF-området generellt och i staden. Inspektörerna ska i sitt löpande arbete och inför planeringen av kommande års inspektioner samråda med socialstyrelsen, stadens revisorer samt med ansvariga för stadens anvisningar och riktlinjer inom IoF-området.

6 § Rapportering

En plan för inspektörernas arbete för kommande år ska ingå i socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens budget och verksamhetsplan för det aktuella året. Efter avslutad inspektion ska inspektörerna skriva en rapport och resultaten ska återföras till berörda enheter och förvaltningsledning. Rapporten föreläggs socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden för vidare överlämnande till berörd stadsdelsnämnd. Vid årets slut gör inspektörerna en sammanfattande rapport och analys av sina observationer under året. Rapporten föreläggs socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden i februari månad påföljande år och därefter överlämnas till kommunstyrelsen.

7 § Metoder och arbetsformer

Inspektionen förbereds med studium av riktlinjer, styrdokument, verksamhetsplaner, verksamhetsrapporter, dokumentation om bemanning, arbetsmetoder, kompetensutveckling m.m. Inspektörerna gör därefter verksam-

hetsbesök och intervjuar handläggare, chefer m.fl. anställda. Intervjuer kan också göras med personer som beviljats/inte beviljats insats och eventuella anhöriga och gode män. Inspektörerna kan också hämta information genom deltagande observationer och genom information som lämnas av enskilda medborgare och organisationer. Information kan även inhämtas via enkäter.
